

Enhancing Maritime Security at the Edges of Europe

Four Seas, Four Challenges: North Sea - Mediterranean Sea – Black Sea – Gulf of Guinea

16 April 2024, Brussels (campus Renaissance)

Geachte mevrouw, mijnheer

In het kader van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie (BE EU-voorzitterschap) organiseren het **Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie** (KHID) en het **Studiecentrum voor Veiligheid en Defensie** (SCVD) een seminarie dat dieper zal ingaan op de maritieme veiligheid in vier regio's die van belang zijn voor Europese landen: de Noordzee, de Middellandse Zee en de Zwarte Zee in de periferie van het continent, alsook de Golf van Guinee. De analyse van elk gebied zal in het licht staan van een heersende regionale uitdaging en zal als inspiratie dienen voor te nemen maatregelen.

Op een historisch kantelpunt in de huidige steeds uitdagendere en snel veranderende wereldorde, zien Europese landen zich verplicht om hun veiligheidsbeleid in ijtempo aan te passen en hun defensiecapaciteiten te versterken, ook in het maritieme domein. Deze aandachtspunten vereisen tegelijkertijd objectieve visies en richtlijnen, regionale en transregionale samenwerking alsook nationale inspanningen en middelen. Daarom zullen experts hun ideeën met ons uitwisselen over de kritieke infrastructuur in de Noordzee, over migratie en grensoverschrijdende criminaliteit in de Middellandse Zee, over de Zwarte Zee als een cruciaal kruispunt van zee-engtes en estuaria en, ten slotte, over de piraterij in de Golf van Guinee. Deze vier geografische regio's zullen geanalyseerd worden vanuit meerdere invalshoeken: geopolitiek, strategie, diplomatie, economie, recht, inlichtingen, het militaire en menselijke domein, kwetsbaarheden, hybride dreigingen, weerbaarheid en technologie.

Namens het BE EU-voorzitterschap nodig ik u graag uit voor dit **eendaagse seminarie** dat zal plaatsvinden in het Engels (met simultaanvertaling naar het Frans en Nederlands) op **dinsdag 16 april 2024** van 9.00 u. tot 17.40 u. in de **conferentiezaal op campus Renaissance** (adres: **Hobbemastraat 8, 1000 Brussel**). Het seminarie wordt gevolgd door een receptie, aangeboden door het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie.

Registratie is verplicht en moet uiterlijk op woensdag 10 april 2024 ontvangen zijn. Indien u tijdens de lunchpauzes een warme maaltijd (driegangenu menu vanaf de prijs van zes euro) op de campus wenst te nuttigen, verzoeken wij u vriendelijk dit eveneens aan te geven bij uw registratie. Er zullen ook belegde broodjes verkocht worden in de bar. Opgelet: enkel betaling met Bancontact.

(Getekend)

Filip BORREMANS, ir.

Generaal-majoor van het vliegwezen

Directeur-generaal

Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie

Voor meer informatie, gelieve contact op te nemen met CSDS-EU24@mil.be.

Programma dinsdag 16 april

08:30 – 09:00 **Aankomst en registratie**

09:00 – 09:20 **Welkomstwoorden**

Generaal-majoor van het vliegwezen Filip BORREMANS (directeur-generaal van het KHID)
Dhr. Paul VAN TIGHELT (minister van Justitie en Noordzee)

09:20 – 09:30 **Scene-setter**

Fregatkapitein Philip VON EBERHARDT (Duitse marine – Centre of Excellence for Operations in Confined and Shallow Waters)

09:30 – 11:00 **Panel 1: Noordzee en kritieke infrastructuur**

Voorstelling van de sprekers door dhr. Alain DE NEVE (onderzoeker, SCVD)

Dr. Christian BUEGER (Universiteit van Kopenhagen, Denemarken)

Wat betekent 'maritieme veiligheid'?

Kapitein-ter-zee (b.d.) Jukka SAVOLAINEN (Hybrid Centre of Excellence, Finland)

Kwetsbaarheden en veerkracht in het maritieme domein

Dhr. Frederik MERTENS (Den Haag Centrum voor Strategische Studies, Nederland)

De grote waarde van de Noordzee

Dr. Iglia YAKOVA (directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij, Europese Commissie)

Zeebekkenstrategieën, maritieme regionale samenwerking en maritieme veiligheid

Debat gemodereerd door prof. dr. Louis LE HARDY DE BEAULIEU (UCLouvain, België)

11:00 – 11:20 **Koffiepauze**

11:20 – 12:50 **Panel 2: Middellandse Zee en immigratie**

Voorstelling van de sprekers door kapitein Xavier BARA, PhD (onderzoeker, SCVD)

Dr. Daniel FIOTT (Brussels School of Governance, VUB)

Stromingen en angsten: migratie en veiligheid in de Middellandse Zee

Mevr. Tasnim ABDERRAHIM (Global Initiative against Transnational Organized Crime, Malta)

Inzicht in de toenemende illegale migratie naar Europa via Tunesië

Flottieljeadmiraal Guillaume FONTARENSKY (Franse Marine, operationeel adjunct-commandant van IRINI)

IRINI: stand van zaken

Dr. Walter DAVID (Geallieerd Commando voor Transformatie, NAVO)

Veiligheidsuitdagingen in de Middellandse Zee verlichten: ruimtetechnologie inzetten voor doeltreffende oplossingen

Debat gemodereerd door korvetkapitein Ilja VAN HESPEN (Belgische Marine)

12:50 – 13:50 **Lunchpauze**

13:50 – 15:20 **Panel 3: Zwarte Zee en maritieme routes**

Voorstelling van de sprekers door kapitein Xavier BARA, PhD (onderzoeker, SCVD)

Dr. Bernard SIMAN (Egmontinstituut, België)

Elementen in een nieuwe EU-strategie voor de Zwarte Zee

Viceadmiraal Mihai PANAIT (commandant van de Roemeense Marine, Roemenië)

Inspanningen van Roemenië om de vrijheid van scheepvaart in de Zwarte Zee te garanderen

Dr. Dorothee SCHMID (Institut français des relations internationales, Frankrijk)

Het moment van Turkije in de Zwarte Zee: belangen en verwachtingen

Dr. Igor DELANOË (adjunct-directeur van het Frans-Russische Observatorium, Frankrijk)

Rusland in de Zwarte Zee, tussen verankering en machtsprojectie –

De gevolgen van de ‘speciale militaire operatie’ voor ‘Groot-Zuid-Rusland’

Debat gemodereerd door kapitein-ter-zee Kurt ENGELEN (defensieadviseur van de Belgische PVC-ambassadeur)

15:20 – 15:40 **Koffiepauze**

15:40 – 17:10 **Panel 4: Golf van Guinee**

Voorstelling van de sprekers door dhr. Alain DE NEVE (onderzoeker, SCVD)

Dr. Katja LINDSKOV JACOBSEN (Universiteit van Kopenhagen, Denemarken)

Studies over piraterij krijgen vorm: een inkijk in de ontwikkeling van maritieme interventie-actoren

Mevr. Morgane CARRÉ (Europese dienst voor extern optreden)

De bijdrage van de EU tot de maritieme veiligheid in de Golf van Guinee

Dhr. Chris TRELAWNY (INTERPORTPOLICE, Verenigd Koninkrijk)

Havenveiligheid in de Golf van Guinee: tot de kern van de zaak komen

Kapitein-ter-zee Lane M. MUNROE (Amerikaanse kustwacht, United States Africa Command)

De U.S. AFRICOM-benadering voor de versterking van maritiem bestuur in de Golf van Guinee

Debat gemodereerd door senior analist dr. Dirk Siebels (Risk Intelligence)

17:10 – 17:25 **European Maritime Awareness in the Strait of Hormuz (EMASoH)**

Keynote speech door flottieljeadmiraal Hans HUYGENS (Belgische Marine – Militaire Staf van de Europese Unie)

17:25 – 17:40 **Slotopmerkingen**

Afsluitende toespraak door divisieadmiraal Tanguy BOTMAN (commandant Belgische Marine)

17:40 – 19:00 **Receptie aangeboden door het Koninklijk Hoger Instituut voor Defensie**